

MERS-κοροναϊός

Οδηγίες προς τους Επαγγελματίες Υγείας των Αεροϋγειονομείων και τα Πληρώματα Αεροσκαφών

Απρίλιος 2014

Από το Σεπτέμβριο του 2012 έως τις 24 Απριλίου 2014 έχουν αναφερθεί στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) συνολικά 254 εργαστηριακά επιβεβαιωμένα κρούσματα λοίμωξης αναπνευστικού συστήματος από τον MERS-κοροναϊό, εκ των οποίων τα 93 έχουν καταλήξει. Τα κρούσματα προέρχονται από τις χώρες: Σαουδική Αραβία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Κατάρ, Ιορδανία, Ομάν, Κουβέιτ, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Τυνησία και Μαλαισία. Στην Ελλάδα δηλώθηκε στο Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ) ένα εργαστηριακά επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης από MERS-κοροναϊό σε ασθενή ηλικίας 69 ετών, Έλληνα μόνιμο κάτοικο Σαουδικής Αραβίας, ο οποίος αφίχθη στη χώρα μας στις 17 Απριλίου από τη Jeddah Σαουδικής Αραβίας. Το ελληνικό περιστατικό είναι το 10ο κρούσμα λοίμωξης από MERS-κοροναϊό στην Ευρώπη. Τα κρούσματα που αναφέρθηκαν στην Ευρώπη, στην Τυνησία και στη Μαλαισία είχαν άμεση ή έμμεση σύνδεση με χώρες στη Μέση Ανατολή. Ο κίνδυνος για τον ταξιδιώτη θεωρείται χαμηλός.

Οι κοροναϊοί είναι μία ομάδα ιών που συνήθως προκαλούν αναπνευστικές λοιμώξεις με ποικίλη σοβαρότητα στον άνθρωπο και στα ζώα. Εκτιμάται ότι περίπου το ένα τρίτο των λοιμώξεων ανώτερου αναπνευστικού στον άνθρωπο μπορεί να προκαλείται από κοροναϊούς.

Σύμφωνα με τον ΠΟΥ δεν υπάρχουν περιορισμοί, προς το παρόν, σε σχέση με ταξίδια ή συστάσεις για έλεγχο στις πύλες εισόδου.

Επισημαίνεται ότι, καθώς η επιδημία εξελίσσεται ο ορισμός κρούσματος ενδέχεται να τροποποιηθεί. Σύμφωνα με τον ορισμό κρούσματος (ΚΕΕΛΠΝΟ), ορίζεται ως :

A. Υπό διερεύνηση κρούσμα

Ασθενής με οξεία λοίμωξη του αναπνευστικού¹ (π.χ. πυρετός $\geq 38^{\circ}\text{C}$, βήχας κλπ) **ΚΑΙ** κλινική, ακτινολογική ή ιστοπαθολογική εικόνα πνευμονικής παρεγχυματικής νόσου (π.χ. πνευμονία, ARDS) **ΚΑΙ** τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω:

- Έχει ταξιδέψει ή διαμείνει τις τελευταίες 14 ημέρες πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων σε χώρες της Αραβικής χερσονήσου² (Σαουδική Αραβία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Κουβέιτ, Κατάρ, Ομάν, Υεμένη)
- Είχε στενή επαφή³ με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα από το νέο κοροναϊό, κατά τη διάρκεια των συμπτωμάτων του κρούσματος
- Είναι επαγγελματίας υγείας που νοσήλευσε άτομα με σοβαρή λοίμωξη του αναπνευστικού, που έχουν χαρακτηριστεί ως πιθανά ή επιβεβαιωμένα κρούσματα από το νέο κοροναϊό
- Ανήκει σε συρροή⁴ κρουσμάτων σοβαρής οξείας λοίμωξης του κατώτερου αναπνευστικού
- Δεν ανταποκρίνεται στη θεραπευτική αγωγή που χορηγείται στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της λοίμωξης

B. Πιθανό κρούσμα

Άτομο με οξεία λοίμωξη του αναπνευστικού με κλινικά, ακτινολογικά ή ιστοπαθολογικά ευρήματα παρεγχυματικής πνευμονικής νόσου (π.χ. πνευμονία, ARDS), **ΚΑΙ**

- Αδυναμία εργαστηριακής επιβεβαίωσης για το νέο κοροναϊό είτε γιατί ο ασθενής ή τα κλινικά δείγματα δεν είναι διαθέσιμα για έλεγχο (π.χ. θάνατος, αδυναμία λήψης δειγμάτων κλπ), **ΚΑΙ**
- Στενή επαφή³ με εργαστηριακά επιβεβαιωμένο κρούσμα

Γ. Επιβεβαιωμένο Κρούσμα

Ασθενής με εργαστηριακή επιβεβαίωση λοίμωξης από τον νέο κοροναϊό.

Σημείωση:

¹ΠΡΟΣΟΧΗ!! Ανοσοκατασταλμένοι ασθενείς και ασθενείς με χρόνια υποκείμενα νοσήματα, μπορεί να παρουσιάζουν άτυπη κλινική εικόνα, όχι μόνο λοίμωξη αναπνευστικού (π.χ. διάρροιες)

²Μέχρι και 23/4/2014, τα περισσότερα κρούσματα έχουν καταγραφεί στην Σαουδική Αραβία. Καθώς η επιδημία εξελίσσεται, οι χώρες ενδέχεται να τροποποιηθούν. Επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις χώρες θα βρείτε στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις: www.who.int/csr/don/en/index.html & www.keelpno.gr

³Ως στενή επαφή ορίζεται:

- α) Κάθε άτομο που περιέθαλπε ασθενή, είτε αυτό ήταν μέλος της οικογένειας είτε επαγγελματίας υγείας, καθώς και οποιοσδήποτε είχε παρόμοια στενή φυσική επαφή με τον ασθενή.
- β) Οποιοσδήποτε διέμεινε μαζί ή επισκέφθηκε πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα, κατά το χρονικό διάστημα που νοσούσε.
- γ) Άτομα που ταξίδεψαν με τον ασθενή κατά το χρονικό διάστημα που νοσούσε

⁴Η συρροή αφορά σε δύο ή περισσότερα άτομα με έναρξη συμπτωμάτων μέσα στο ίδιο 14ήμερο και τα οποία σχετίζονται με τον ίδιο χώρο, όπως: σχολείο, τόπος εργασίας, σπίτι, νοσοκομείο, χώρους ομαδικής διαβίωσης, χώρους αναψυχής κλπ

Εάν ένας επιβάτης ή μέλος του πληρώματος πληροί τα παραπάνω κριτήρια:

- Ο υπεύθυνος της πτήσεως πρέπει να ειδοποιήσει τον υπεύθυνο του αεροδρομίου το συντομότερο δυνατό πριν την προσγείωση του αεροσκάφους.
- Στο αεροδρόμιο ο ασθενής χρειάζεται να οδηγηθεί άμεσα στο χώρο του ιατρείου για να εξεταστεί από ιατρό.
- Στους λοιπούς επιβάτες της πτήσης πρέπει να γίνει ενημέρωση σχετικά με τα συμπτώματα της νόσου και να δοθούν οδηγίες, να ζητηθεί ιατρική βοήθεια στην περίπτωση που κάποιος παρουσιάσει συμπτώματα.
- Εφόσον ο ιατρός του αεροδρομίου διαπιστώσει ότι πράγματι πρόκειται για ύποπτο κρούσμα, χρειάζεται να επικοινωνήσει άμεσα με το ΚΕΕΛΠΝΟ στο τηλέφωνο 210 5212000, ώστε να συντονιστεί η μεταφορά του ασθενούς στο νοσοκομείο υποδοχής για περαιτέρω εκτίμηση.

ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

Ως γενικό μέτρο πρόληψης και ελέγχου των λοιμώξεων, τα αεροσκάφη μπορούν να απολυμανθούν σύμφωνα με τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, Guide to hygiene and sanitation in aviation (third edition). Στο: http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/aviation_guide/en/

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι επαγγελματίες υγείας που θα έλθουν σε επαφή με το υπό διερεύνηση κρούσμα πρέπει να λαμβάνουν τα μέτρα προφύλαξης για τα νοσήματα που μεταδίδονται με σταγονίδια (ποδιά, μάσκα, γάντια).

**Για οποιαδήποτε διευκρίνιση, απευθυνθείτε στο ΚΕΕΛΠΝΟ στο
210 5212000**